
Πρωτοχρονιά
στην
Παιχνιδοχώρα
Παναγιώτης
Χριστίδης
Σκηνοδέτης

*Το έργο αυτό **Πρωτοχρονιά στην Παιχνιδοχώρα** αποτελεί μια **νέα, αυτοτελή θεατρική δημιουργία**, η οποία βασίζεται δημιουργικά στο έργο **«Blackout στην Παιχνιδοχώρα»**, χωρίς να αποτελεί συνέχειά του. Αξιοποιεί τον ίδιο θεατρικό κόσμο και ορισμένα πρόσωπα ως αφετηρία, για να αφηγηθεί μια διαφορετική ιστορία, με ξεχωριστή δραματουργική πορεία και νέο θεματικό προσανατολισμό.*

*Το παρόν θεατρικό έργο διαρκεί **30-35 λεπτά**. Απευθύνεται κυρίως σε μαθητές και μαθήτριες **Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου**, συνδυάζοντας τη συγκίνηση και τη βιωματική μάθηση με στοιχεία της νεότερης ελληνικής ιστορίας και της μικρασιατικής παράδοσης. Μέσα από τα παιχνίδια, τα χριστουγεννιάτικα έθιμα, τη μνήμη της προσφυγιάς και τη δύναμη της συγχώρεσης, οι έφηβοι καλούνται να ανακαλύψουν πως οι μεγαλύτεροι θησαυροί δεν κρύβονται στα αντικείμενα, αλλά στις ανθρώπινες σχέσεις, στην αλληλεγγύη και στην προσφορά.*

Εύχομαι το έργο να αποτελέσει αφορμή για δημιουργική έκφραση, ουσιαστικό διάλογο και όμορφες θεατρικές στιγμές μέσα στη σχολική κοινότητα.

Είθε το φως της αγάπης, της μνήμης και της προσφοράς να φωτίζει κάθε καρδιά, θυμίζοντάς μας ότι το μεγαλύτερο δώρο των Χριστουγέννων είναι να μη μένει κανείς μόνος.

Καλά Χριστούγεννα!

Περίληψη

Στις γιορτές του 1950, λίγο πριν από την Πρωτοχρονιά του 1951, η Κυρά Σμαράγδω, μια Μικρασιάτισσα πρόσφυγας που έχει αφιερώσει τη ζωή της στην κατασκευή παιχνιδιών, θυμάται το θαύμα που άλλαξε για πάντα τη ζωή της. Στον φάρο όπου λειτουργεί το παιχνιδοποιείο της, παιδιά από την πόλη παίζουν καθημερινά, ώσπου ο πειρασμός τα οδηγεί να πάρουν κρυφά μερικά παιχνίδια.

Η πράξη τους γίνεται αφορμή για μια σειρά γεγονότων που θα τα φέρουν αντιμέτωπα με τις επιλογές τους, την αξία της ειλικρίνειας και τη σημασία της συγχώρεσης. Παράλληλα, μέσα από μικρασιατικά χριστουγεννιάτικα έθιμα, μνήμες προσφυγιάς και ένα αναπάντεχο θαύμα, το έργο αναδεικνύει τη δύναμη της ανθρωπιάς, της ελπίδας και της αγάπης, υπενθυμίζοντας ότι τα πιο πολύτιμα δώρα δεν αγοράζονται, αλλά χαρίζονται από καρδιάς.

Λέξεις κλειδιά:

Θέατρο με παιδιά, θέατρο για παιδιά, Γυμνάσιο, Χριστούγεννα, σκετς, γιορτή, ελληνική παράδοση, Ελληνικά χριστουγεννιάτικα έθιμα, ιστορία, Παιχνιδοχώρα, μοναξιά, Μ.Ασία, προσφορά, συμβολισμός, αλληγορία, παιχνίδι, συναισθηματική νοημοσύνη.

Κατάλογος προσώπων:

1. **Κυρά Σμαράγδω** *(η ιδιοκτήτρια του φάρου σε μεγάλη ηλικία)*
2. **Σμαραγδούλα** *(η Κυρά Σμαράγδω σε μικρή ηλικία)*
3. **Γέρος** *(Μυστηριώδες πρόσωπο)*
4. **Παιδί 1**
5. **Παιδί 2**
6. **Παιδί 3**
7. **Παιδί 4**
8. **Παιδί 5**
9. **Παιδί 6**
10. **Παιδί 7**
11. **Παιδί 8**
12. **Παιδί 9**
13. **Παιδί 10**

Κατάλογος Σκηνών:

Σκηνή	Περιεχόμενο	Πρόσωπα
1	Η Κυρά Σμαράγδω προλογίζει την ιστορία, μιλά για τη Σμύρνη, την προσφυγιά και το θαύμα των γιορτών, που σημάδεψε τη ζωή της.	Κυρά Σμαράγδω
2	Χριστουγεννιάτικες γιορτές 1950: Στο παιχνιδοποιείο, η Σμαραγδούλα – η κυρα Σμαράγδω σε νεαρή ηλικία – αποχαιρετά τα παιδιά και τους μιλά για τα μικρασιατικά χριστουγεννιάτικα έθιμα.	Σμαραγδούλα, Παιδιά 1–10
3	Τα παιδιά μένουν μόνα τους, παρασύρονται στον πειρασμό και αποφασίζουν να πάρουν παιχνίδια κρυφά.	Παιδιά 1–10
4	Η Σμαραγδούλα επιστρέφει, ανακαλύπτει την απώλεια των παιχνιδιών και προβληματίζεται.	Σμαραγδούλα
5	Η Κυρά Σμαράγδω συνεχίζει την αφήγηση και προετοιμάζει την εμφάνιση του μυστηριώδους επισκέπτη.	Κυρά Σμαράγδω
6	Ο Γέρος εμφανίζεται στο παιχνιδοποιείο και η συνάντησή του με τη Σμαραγδούλα αλλάζει την εξέλιξη της ιστορίας.	Σμαραγδούλα, Γέρος
7	Η αφήγηση επιστρέφει στο παρόν και η Κυρά Σμαράγδω σχολιάζει τα γεγονότα.	Κυρά Σμαράγδω
8	Η Σμαραγδούλα και ο Γέρος οδηγούνται στην κορύφωση της ιστορίας και αποκαλύπτεται το πραγματικό νόημα της προσφοράς.	Σμαραγδούλα, Γέρος
9	Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Το θαύμα ολοκληρώνεται και παρελθόν με παρόν ενώνονται.	Κυρά Σμαράγδω, Σμαραγδούλα
10	Τα παιδιά επιστρέφουν, αναγνωρίζουν το λάθος τους και ζητούν συγχώρεση.	Σμαραγδούλα, Παιδιά 1–10
11	Επίλογος. Η Κυρά Σμαράγδω κλείνει την ιστορία και μεταφέρει το μήνυμα των Χριστουγέννων.	Κυρά Σμαράγδω

Σκηνικό: Εσωτερικό φάρου. Υπάρχουν στο δάπεδο πεταμένα παιχνίδια και ένα στολισμένο καράβι.

ΣΚΗΝΗ 01 *(Μπαίνει η* ***ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ*** *[σε μεγάλη ηλικία] στη σκηνή)*

- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ:** Η πιο όμορφη εποχή του χρόνου είναι τα Χριστούγεννα! Είναι η γιορτή της γέννησης του Χριστού μας. Θυμάμαι τα Χριστούγεννα στη Σμύρνη... Τι όμορφα χρόνια! Εσείς πιστεύετε στα θαύματα; Κάποτε ούτε εγώ πίστευα. Μέχρι που έζησα ένα. Ήμουν μικρό κορίτσι όταν, το 1922, στον μεγάλο διωγμό, έχασα την οικογένειά μου. Η Σμύρνη καιγόταν. Πρόλαβα να πάρω μόνο λίγα παιχνίδια, αυτά που έφτιαχνε η οικογένειά μου, και ανέβηκα σε μια βάρκα με προορισμό το άγνωστο. Όταν έφτασα σε καινούριο τόπο, δεν ήξερα πού να πάω. Τότε μια καλή γυναίκα, σαν την Παναγιά, μου έπιασε το χέρι. «Έλα, κοκώνα μου», μου είπε. «Εγώ θα σε πάω στο σπίτι σου.» Και με έφερε εδώ... σ' αυτόν τον φάρο. «Όταν θα πέφτει το σκοτάδι εσύ θα ανάβεις το φως», αυτά ήταν τα λόγια της. Μπορεί να είναι μακριά από την πόλη ο φάρος, όμως έγινε το σπίτι μου. Εδώ έφτιαξα το παιχνιδοποιείο μου. Από τότε, παιδιά έρχονται κάθε μέρα να παίξουν με τα παιχνίδια που φτιάχνω. Τα χρόνια περνούσαν... Έφτιαχνα καινούρια παιχνίδια, διόρθωνα τα παλιά και η Παιχνιδοχώρα γέμιζε παιδικές φωνές. Μα κάθε βράδυ το τρένο έπαιρνε τα παιδιά πίσω στην πόλη... κι ο φάρος έμενε πάλι άδειος. Ώσπου, εκείνες τις γιορτές του '50... έγινε το θαύμα.

ΣΚΗΝΗ 02 *(Μπαίνει η* ***ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ*** *[η κα. Σμαράγδω σε μικρότερη ηλικία] στη σκηνή. Στη σκηνή μέσα βρίσκονται ήδη το* ***ΠΑΙΔΙΑ 1-10*** *που παίζουν με παιχνίδια.)*

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Άντε τζιέρια μου, έφτασε το τρένο. Πρέπει να επιστρέψετε!
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Κυρά Σμαράγδω, ωραίο καράβι! Εσείς το στολίσατε;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Εμ ποιος;
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Κυρά Σμαράγδω, γιατί δεν στολίζετε δέντρο;

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Αυτό είναι ένα έθιμο από τον τόπο μου. Εδώ στην Ελλάδα στολίζετε χριστουγεννιάτικο δέντρο. Το έθιμο αυτό ήρθε πριν από πολλά χρόνια, όταν η Ελλάδα μας είχε βασιλιά από τη Γερμανία. Εμείς, όμως, στη Σμύρνη στολίζαμε καράβι. Ξέρετε γιατί; Γιατί πολλοί ήταν οι άντρες που ταξίδευαν στη θάλασσα. Ήταν έμποροι και έλειπαν για πολύ καιρό. Και όταν πλησίαζαν τα Χριστούγεννα, γύριζαν πίσω στα σπίτια τους. Έτσι οι γυναίκες στόλιζαν ένα καράβι, για να τους καλωσορίσουν.
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Πριν φύγω, μπορώ να πάρω ένα ακόμη γλυκό;
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Κι εγώ θέλω! Ήταν νόστιμο!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Θα σας κόψω λίγο Χριστόψωμο για το καλό! Ιτσλί, αύριο πάλι! Πρέπει πάλι να ετοιμάσω γιατί εσείς και οι φίλοι σας… Τα «ξεσκονίσατε»!

ΣΚΗΝΗ 03 *(Βγαίνει η* **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ** *και μένουν τα δύο παιδιά μόνα στη σκηνή)*

- **ΠΑΙΔΙ 1**: Ε παιδιά, θα έρθετε αύριο;
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Εγώ δεν ξέρω! Η μάνα δεν με αφήνει να έρχομαι και πολύ εδώ! Δεν τις θέλει πολύ τις προσφυγοπούλες!
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Εμένα η μάνα μου δεν έχει πρόβλημα! Η γειτόνισσά μας ήρθε απ' τα Βουρλά! Όμως είναι τώρα οι γιορτές, οπότε…
- **ΠΑΙΔΙ 4**: Πάντως, έχει πολύ ωραία παιχνίδια εδώ!
- **ΠΑΙΔΙ 5**: Και τώρα πότε θα ξαναπαίξουμε με αυτά τα παιχνίδια; Είναι τέλεια!
- **ΠΑΙΔΙ 6**: Δεν ξέρω…
- **ΠΑΙΔΙ 7**: Στου Προκόπη κάθε Πρωτοχρονιά του πάνε δώρα!
- **ΠΑΙΔΙΑ (ΟΛΑ)**: Δώρα;
- **ΠΑΙΔΙ 8**: Σε εμένα κάθε Πρωτοχρονιά μόνο γλυκά φέρνουν στο σπίτι.
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Και σε εμάς! Ο Προκόπης όμως έχει ό,τι παιχνίδι θες και εμείς…

- **ΠΑΙΔΙ 10**: Εμένα ο πατέρας, όταν το ζήτησα ένα τρενάκι, μου είπε πως δεν έχουμε λεφτά και πως από τότε που πάτησαν οι πρόσφυγες τα πόδια τους εδώ… «βράσε όρυζα», λέει!
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Έχω μία ιδέα! Τώρα που λείπει η γριούλα… Θέλεις να πάρουμε κρυφά κανένα παιχνιδάκι μαζί;
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Εε…
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Τι λέτε ρε; Δεν πάτε καλά!
- **ΠΑΙΔΙ 4**: Ναι αλλά τα βράδια που νυχτώνει νωρίς και έχει κρύο… Με τι θα παίζουμε;
- **ΠΑΙΔΙ 5**: Εσείς έχετε αδέρφια! Εγώ όμως που δεν έχω; Με ποιον θα παίζω… Τα βαρέθηκα τα δικά μου τα παιχνίδια!
- **ΠΑΙΔΙ 6**: Κι εγώ!
- **ΠΑΙΔΙ 7**: Εε τότε ας πάρουμε κάποια μαζί μας! Και τι έγινε;
- **ΠΑΙΔΙ 8**: Ναι!
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Αν μας καταλάβει όμως;
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Τίποτα δεν θα καταλάβει! Τόσα παιχνίδια έχει εδώ πέρα…
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Καλά, λοιπόν!
- **ΠΑΙΔΙ 1**: *(Παίρνει το παιχνίδι και το βάζει στην τσέπη)* Κυρά Σμαράγδω, εμείς φεύγουμε! Ήρθε το τρένο!
- **ΠΑΙΔΙ 2**: *(Παίρνει το παιχνίδι και το βάζει στην τσέπη)* Καλά Χριστούγεννα και ευτυχές να είναι το 1951!

(Τα παιδιά φεύγουν βάζοντας τα παιχνίδια στις τσέπες τους)

ΣΚΗΝΗ 04 *(Μπαίνει η* ***ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ*** *με το Χριστόψωμο στο χέρι)*

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Μα δεν πρόλαβα να σας τρατάρω… *(Ξεκινά να συμμαζεύει τον φάρο. Μαζεύει τα παιχνίδια από το πάτωμα)* Αχ, ερήμωσε πάλι ο φάρος… Αμάν! Πού είναι; Λείπουν παιχνίδια από εδώ!

ΣΚΗΝΗ 05 *(Μπαίνει η* ***ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ*** *στη σκηνή)*

- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ:** Έφαγα τον τόπο να ψάχνω να βρω τα παιχνιδάκια. Ήμουν στεναχωρημένη. Ένιωθα μισή χωρίς την παρέα μου. Ένα βράδυ καθόμουν στο εργαστήριό μου και προσπαθούσα να

φτιάξω ένα καινούριο παιχνίδι. Πίστευα ότι φτιάχνοντας καινούρια παιχνίδια θα μπορούσα να αντικαταστήσω τα παλιά, εκείνα που έχασα. Εκείνο το βράδυ ήτανε παραμονή Πρωτοχρονιάς… Μία ώρα πριν μπει το 1951!

ΣΚΗΝΗ 06 *(Μπαίνει η* **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ** *και κάνει πως μαστορεύει. Ξαφνικά εμφανίζεται στη σκηνή ένας* ***ΓΕΡΟΣ****)*

- **ΓΕΡΟΣ**: Τι κάνεις εδώ, Σμαραγδούλα;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Ποιος είσαι εσύ;
- **ΓΕΡΟΣ**: Ξέρεις ότι αυτή η βραδιά είναι η τελευταία του χρόνου;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Έχασα τα παιχνίδια μου, καλέ μου γεράκο! Εξαφανίστηκαν μέσα από τον φάρο!
- **ΓΕΡΟΣ**: Και;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Δεν μπορώ να ζήσω χωρίς τα παιχνίδια μου! Εγώ τα έφτιαξα πολλά από αυτά και κάποια τα έφερα από τον τόπο μου!
- **ΓΕΡΟΣ**: Έχεις αγνή καρδιά, κορίτσι μου!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Εσύ ποιος είσαι;
- **ΓΕΡΟΣ**: Τα παιχνίδια σου, Σμαραγδούλα, βρήκαν νέο σπίτι.
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Πού το ξέρεις;
- **ΓΕΡΟΣ**: Τα παιδιά ήθελαν λίγο παραπάνω παιχνίδι μαζί τους και μέσα στις γιορτές.
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Και γιατί δεν έρχονται να παίξουν; Έπρεπε να πάρουν τα παιχνίδια σπίτι τους;
- **ΓΕΡΟΣ**: Λάθος τους! Είναι όμως παιδιά˙ και εσύ είσαι μεγάλη πια γυναίκα. Είμαι εγώ εδώ για να τους δείξω το σωστό, μη νοιάζεσαι! Όμως είναι γιορτές! Σε λίγα λεπτά μπαίνει το νέο έτος. Εσύ τι κάνεις για αυτό;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Φτιάχνω τα παιχνίδια, για να μην είμαι μόνη τα βράδια!
- **ΓΕΡΟΣ**: *(Σοβαρεύει)* Κλείσε το εργαστήρι σου και ανέβα ψηλά στον φάρο. Άσε τον χρόνο να σου δείξει τον δρόμο.
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Δεν καταλαβαίνω!
- **ΓΕΡΟΣ**: Δεν πειράζει! Ένα θα σου πω! Μην ψάχνεις στα παιχνίδια την παρέα! Τα παιχνίδια δεν είναι ζωντανά! Κοίτα να απολαύσεις την ευτυχία που δίνεις στους ανθρώπους μέσα από αυτά. Ξέρεις πόσα

παιδιά, πόσους γονείς κάνεις ευτυχισμένους; Αύριο, όταν ξημερώσει θα είναι μία νέα αρχή για σένα και για τούτο εδώ το παιχνιδοποιείο.

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Τι να κάνω δηλαδή;
- **ΓΕΡΟΣ**: Εε δεν είπαμε; Τέλος οι κατασκευές για σήμερα!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Δεν θέλω να ανέβω ψηλά στον φάρο. Θέλω να πάμε μαζί μια βόλτα. Θέλω να δω την πόλη!
- **ΓΕΡΟΣ**: Εντάξει! Αύριο, όμως όπως είπαμε! ΘΑ φτιάξεις νέα παιχνίδια!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Γιατί αύριο;
- **ΓΕΡΟΣ**: Θα καταλάβεις!

ΣΚΗΝΗ 07 *(Μπαίνει η* ***ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ****.)*

- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: Στην πόλη ήταν υπέροχα! Σαν όνειρο! Τριγυρνούσα με τον γεράκο ανάμεσα από τα σπίτια και βλέπαμε από τα παράθυρα την ευτυχία των ανθρώπων. Μπορούσα να νιώσω την ευτυχία τους κι εγώ. Πρώτη φορά μετά το ΄22 που ένιωθα τόσο όμορφα! Ο κόσμος με τις οικογένειές του διασκέδαζε και περίμεναν το νέο έτος. Τραγουδούσαν, χόρευαν, έτρωγαν. Είδα και κάποια από τα παιδιά που έρχονταν στον φάρο. Πράγματι, έπαιζαν με τα παιχνίδια εκείνα. Τα παιχνίδια μου είχαν ενώσει τις παρέες τους. Θυμάμαι πόση χαρά πρόσφερε εκείνη η σβουρίτσα. Γύρω της είχαν μαζευτεί πόσα παιδιά, μπροστά στο τζάκι.

ΣΚΗΝΗ 08 *(Μπαίνει η* ***ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ*** με τον **ΓΕΡΟ***.)*

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: *(Στον γεράκο)* Εγώ έφτιαξα εκείνη τη σβουρίτσα! Δεν ήξερα ότι μπορεί να προσφέρει τόση χαρά!
- **ΓΕΡΟΣ**: Αγαπητή μου, Σμαραγδούλα… Τα παιδιά αυτά σήμερα είναι χαρούμενα! Κι εσύ έκανες κάτι σπουδαίο χωρίς να το ξέρεις. Το παιχνίδι δεν σταματά στον φάρο. Και η ζωή, επίσης, δεν σταματά στο παιχνιδοποιείο σου. Τα παιδιά και οι γονείς τους ζούνε μέσα από αυτά τα παιχνίδια. Αυτή τη στιγμή που τα βλέπεις να παίζουν, τα παιχνίδια σου έχουν γίνει μέρος της οικογένειάς τους. Είναι σαν να έχεις γίνει και εσύ κομμάτι κάθε οικογένειας στην πόλη.
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Μα είναι δικά μου! Είναι η μόνη συντροφιά που έχω!
- **ΓΕΡΟΣ**: Συντροφιά έχεις όλα εκείνα τα παιδιά που σε αγαπάνε!

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Και τώρα που λείπουν τα παιχνίδια από τον φάρο και τα έχουνε στο σπίτι τους γιατί να έρθουν να με επισκεφτούν και να παίξουν;
- **ΓΕΡΟΣ**: Σμαραγδούλα, ο χρόνος περνά. Σε λιγότερο από ένα λεπτό θα μπει το νέο έτος. Ήρθε η ώρα να φύγω! Σταμάτα να προσπαθείς για τη δική σου ευτυχία και αναρωτήσου αν αυτή η ευτυχία μπορεί να έρθει μέσα από την ευτυχία των άλλων. Να θυμάσαι όσα είδες σήμερα στην πόλη!
-

ΣΚΗΝΗ 09 *(Ο* ***ΓΕΡΟΣ*** *φεύγει. Ακούγονται από πίσω φωνές να μετράν αντίστροφα. Εμφανίζεται η* ***ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ*** *και η* ***ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ*** *είναι ήδη στη σκηνή)*

- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: *(Στη Σμαραγδούλα)* Τότε δεν καταλάβαινες τι σου έλεγε αυτός ο άγνωστος γεράκος. Έπρεπε να γυρίσεις με τα πόδια ως τον φάρο, έτσι δεν είναι Σμαραγδούλα;
  Αχ… Έφυγα το 1950 και γύρισα το 1951 στο παιχνιδοποιείο μου. Κι όμως έλειψα ούτε μια ώρα. Αυτή η μία ώρα ήταν αρκετή για να σκεφτώ…
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Απομακρύνομαι από την πόλη και πλησιάζω στον φάρο. Προτιμώ τη ζωή στον φάρο μου δίπλα από τα παιχνίδια. Παντού στην πόλη γεμίσανε τα σπίτια με έλατα… Λίγοι πια στολίζουνε το καραβάκι. Όμως…
- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: Η αλήθεια μου είχε χτυπήσει την πόρτα. Ποτέ μου δεν μου άρεσε να φτιάχνω απλώς παιχνίδια. Αυτό που μου άρεσε ήταν να βλέπω τα παιδιά να διασκεδάζουν και να περνούν καλά.Την πόλη τη φοβόμουν. Είχα μάθει αλλιώς εγώ στη Σμύρνη. Έφτιαχνα τα παιχνίδια όμως για να μπορούν να έρχονται τα παιδιά από εκεί και να δίνουν χαρά σε εμένα…
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Αυτό θα κάνω κι ας μη τα βλέπω! Ας παίζουν στα σπίτια τους, όμως εγώ θα ξέρω ότι με τα παιχνίδια θα περνούν όμορφα! Όλα μου τα παιχνίδια θα τα δωρίσω στα παιδάκια! Προλαβαίνω, άραγε; Πρέπει να φτιάξω και άλλα!
- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: Ρίχτηκα στη δουλειά Πρωτοχρονιά, Πρωτομηνιά. Μέχρι των Φώτων είχα φτιάξει ένα σορό παιχνίδια.

- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Μου λείπουνε όμως εκείνα… Αυτά που μου πήρανε! Πόσο θα ήθελα να τα είχα εδώ! Για εμένα αυτή ήταν η οικογένειά μου! Τα φρόντιζα, τα λάτρευα και δεν μπορώ να τα ξεχάσω! Μακάρι να μη χρειαζόταν να έχω για οικογένεια κάτι μικρά και άψυχα αντικείμενα… Μακάρι να είχα και εγώ φίλους στην πόλη… Εκεί ακόμη και σήμερα με κοιτάζουν με στραβό μάτι. Είμαι η Σμυρνιά, η προσφυγοπούλα. Οι ντόπιοι δεν με χωνεύουν…
- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: Η θέληση με πήγαινε δυο βήματα μπρος και η στεναχώρια ένα βήμα πίσω. Μέχρι που…

ΣΚΗΝΗ 10 *(Εμφανίζονται τα* ***ΠΑΙΔΙΑ 1-10****)*

- **ΠΑΙΔΙ 1**: Καλή χρονιά, Κυρά Σμαράγδω…
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Ξέρετε… Συγγνώμη!
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Εγώ τους έλεγα ότι δεν έπρεπε να πάρουμε τα παιχνίδια!
- **ΠΑΙΔΙ 4**: Μα μας λείπουν όταν φεύγουμε από εδώ!
- **ΠΑΙΔΙ 5**: Δεν έπρεπε να τα πάρουμε χωρίς να σας ρωτήσουμε!
- **ΠΑΙΔΙ 6**: Δεν έπρεπε!
- **ΠΑΙΔΙ 7**: Σας τα φέραμε πίσω… Αυτό είναι το σωστό!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: *(Παίρνει αγκαλιά τα παιχνίδια και μετά τα παιδιά)*
- **ΠΑΙΔΙ 8**: Θα μας συγχωρέσετε;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Το έχω ήδη κάνει!
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Είστε πολύ καλός άνθρωπος!
- **ΠΑΙΔΙ 10**: Ελάτε, παιδιά! Πάμε τώρα να γυρίσουμε…
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Σταθείτε! Τόσο πολύ βιάζεστε; Μήπως θέλετε λίγο Χριστόψωμο; Έχω και Ιτσλί!
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Δεν είναι ότι βιαζόμαστε…
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Απλά ντρεπόμαστε!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Περιμένετε λίγο! (φεύγει)
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Τα κάναμε μαντάρα!
- **ΠΑΙΔΙ 4**: Πάμε, μπορεί να καλέσει την αστυνομία!
- **ΠΑΙΔΙ 5**: Δεν είναι τέτοιος άνθρωπος η Κυρά Σμαράγδω!
- **ΠΑΙΔΙ 6**: Εσάς τι σας άλλαξε γνώμη, παιδιά; Πώς και αποφασίσατε να φέρετε πίσω τα παιχνίδια;
- **ΠΑΙΔΙ 7**: Εγώ… Αν σας πω… Θα με περάσετε για τρελό…

- **ΠΑΙΔΙ 8**: Είδα ένα όνειρο!
- **ΠΑΙΔΙΑ (ΟΛΑ)**: Κι εγώ!
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Ήταν ένας γέρος…
- **ΠΑΙΔΙ 10**: Ήταν κάπως τρομακτικός…
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Δεν ήταν τρομακτικός…
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Ήταν αυστηρός…
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Μάλλον θα είχατε τύψεις…
- **ΠΑΙΔΙ 4**: Ναι… Αυτό θα είναι!
- **ΠΑΙΔΙ 5**: Μα όλοι είδαμε στον ύπνο μας αυτόν τον γέρο;
- **ΠΑΙΔΙ 6**: Έλαντε! Εμένα με ρωτούσε αν ήταν σωστό αυτό που έκανα!
- **ΠΑΙΔΙ 7**: Εμένα μου είπε να επιστρέψω πίσω το παιχνίδι.
- **ΠΑΙΔΙ 8**: Εμένα δεν μου είπε τίποτα. Απλά κρατούσε το παιχνίδι και το έδινε ο ίδιος στην Κυρά Σμαράγδω!
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Πω πω! Και εμένα το ίδιο! Ήταν τόσο αληθινό…
- **ΠΑΙΔΙ 10**: Εγώ είδα στον ύπνο μου το παιχνίδι αυτό να κλαίει και να ζητά την Κυρα Σμαράγδω και ξαφνικά εμφανίστηκε αυτός ένα γέρος…
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Σςς… Να την έρχεται!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: (Επιστρέφει με γλυκίσματα και παιχνίδια) Αυτά είναι δικά σας!
- **ΠΑΙΔΙ 1**: Και τα γλυκά και τα παιχνίδια;
- **ΠΑΙΔΙ 2**: Απίστευτο!
- **ΠΑΙΔΙ 3**: Για εμάς είναι τα παιχνίδια αυτά;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Τα παιχνίδια είναι για τα παιδιά! Εγώ μεγάλωσα πια, έτσι δεν είναι;
- **ΠΑΙΔΙ 9**: Μοιάζουν πολύ με αυτά που είχαμε πάρει κρυφά!
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Δεν είναι ότι ήθελα τα παιχνίδια για να παίζω! Δεν είμαι μωρό! Τα ήθελα γιατί μου θύμιζαν τα χρόνια μου στη Σμύρνη, αλλά και τα πρώτα μου χρόνια εδώ! Ας πούμε ότι είναι η δική μου οικογένεια. Μη νομίζετε… Είναι ζωντανά αυτά τα παιχνίδια! Έχουν ψυχή. Την ψυχή αυτή τους τη δώσατε εσείς με το παιχνίδι σας!
- **ΠΑΙΔΙ 10**: *(Τρομαγμένος)* Είναι μαγικά δηλαδή;
- **ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ**: Για εμένα είναι κάτι πολύ παραπάνω από μαγικα! Όσο καιρό έλειπαν από τον φάρο, εγώ προσπάθησα να τα αντικαταστήσω φτιάχνοντας καινούρια. Αυτά τα παιχνίδια όμως ανήκουν σε εσάς γιατί αν δεν ήσασταν εσείς δεν θα καταλάβαινα πόσο

σπουδαίο είναι να κάνεις τους ανθρώπους ευτυχισμένους ακόμη κι αν δεν το ξέρεις!

ΣΚΗΝΗ 11 *(Παγωμένη εικόνα όλοι. Μπαίνει στη σκηνή η* ***ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ****)*

- **ΚΥΡΑ ΣΜΑΡΑΓΔΩ**: Αφιέρωσα τη ζωή μου στο να φτιάχνω παιχνίδια. Τα παιδιά της πόλης έρχονταν εδώ όχι μόνο για να πάρουν κάποια στο σπίτι, αλλά και για να παίξουν με εκείνα που δεν μπορούσα να αποχωριστώ. Ξέρετε γιατί δεν τα αποχωρίστηκα ποτέ; Θα σας πω ένα μυστικό… Τα παιχνίδια αυτά δεν ήταν ποτέ απλώς… παιχνίδια! Ήταν πράγματι μαγεμένα. Είχαν ζωή, προσωπικότητα! Μόνο εγώ μπορούσα να το καταλάβω.
  Δεν ήμουν τρελή· ήμουν απλώς μόνη. Όταν όμως γέμισε η πόλη με παιχνίδια της «Σμυρνιάς», οι κάτοικοί της με αγκάλιασαν. Δεν με έβλεπαν πια καχύποπτα. Με αγάπησαν, γιατί είδαν με τα μάτια τους πόσο ευτυχισμένα ήταν τα παιδιά τους. Μπορεί να μην τα έβλεπα όταν έπαιζαν στο σπίτι, όμως το ένιωθα. Το διάβαζα στα μάτια των παιδιών και των μεγάλων κάθε φορά που κατέβαινα στην αγορά.
  Ύστερα γύριζα πάλι εδώ, στον φάρο μου. Για τους περισσότερους ήταν ένας φάρος που φώτιζε τα καράβια. Για μένα ήταν το καταφύγιό μου, το φως που με κράτησε όρθια όταν έχασα την πατρίδα μου. Ίσως γι' αυτό να πέρασα τη ζωή μου φτιάχνοντας παιχνίδια. Ήξερα πως, με τον τρόπο αυτό, άναβα μικρά φώτα στις καρδιές των παιδιών και τους χάριζα όμορφες αναμνήσεις.
  Και κάπως έτσι πέρασαν τα χρόνια. Πώς μπορώ να ξεχάσω εκείνο το θαύμα του '51; Κάθε φορά που έρχονται γιορτινές μέρες, θυμάμαι εκείνον τον γεράκο που άνοιξε τα μάτια της ψυχής μου. Γιατί, να ξέρετε, πέρα από τους καλικάντζαρους, τις ευλογημένες αυτές μέρες τριγυρνούν και άγγελοι. Το ζήτημα είναι αν θα τους δώσουμε το χέρι μας και θα τους αφήσουμε να μας οδηγήσουν στα δικά τους φωτεινά μονοπάτια.

ΤΕΛΟΣ